

Samenvatting geschiedenis h6 Rusland, Sovjet-Unie en weer Rusland §1tm5	
§1 tsaren vestigen autocratie met harde hand	
	<ul style="list-style-type: none"> • Begin 1917 werd de tsaar gedwongen af te treden en eind 1917 nam de communistische partij de macht over • Na de overwinning in de 2^e wereldoorlog voerde de SU het communisme weer in • In 1989-1991 kwam er een einde aan het communisme in Oost-Europa en viel de SU uiteen in zelfstandige staten
Het ontstaan van Rusland	<ul style="list-style-type: none"> • Omstreeks 1500 veroverde Iwan III veel landen en begon zichzelf te zien als een romeinse keizer en daarom noemde hij zichzelf Tsaar <ul style="list-style-type: none"> ○ Zijn opvolgers vestigden in Rusland een Autocratie ○ De macht van de tsaren rustte op 3 zuilen <ul style="list-style-type: none"> - De Russisch-orthodoxe Kerk - Bestuur in handen van edelen - Geheime dienst (Ochrana)
§2 Oorzaken van de Russische Revolutie	
Diepe kloof tussen de bovenlaag en de rest van de bevolking	<ul style="list-style-type: none"> • De bovenlaag werd gevuld door de Edelen en Rijke burgers • In 1861 was de lijfeigenschap afgeschaft <ul style="list-style-type: none"> ○ Tot die tijd waren de boeren eigendom van de edelen • Er ontstond industrialisatie
Activiteiten van politieke partijen	<ul style="list-style-type: none"> • In het geheim ontstonden er politieke partijen die de tsaar door een revolutie wilden afzetten <ul style="list-style-type: none"> ○ Sociaal Democratische arbeiders partij (1898-1903) <ul style="list-style-type: none"> - Zij wilden een revolutie met fabrieksarbeiders ○ Mensjewieken <ul style="list-style-type: none"> - Zij wilden een grote partij met zo veel mogelijk arbeiders als leden ○ Bolsjewieken <ul style="list-style-type: none"> - Zij wilden een kleine goed georganiseerde partij die als enige de revolutie zou leiden en daarna de macht in handen zou houden ○ Socialisten-Revolutionairen (1901) <ul style="list-style-type: none"> - Grote partij die d.m.v. een revolutie een socialistische staat wilde stichten uitgevoerd door boeren ○ Constitutionele democraten (1905) <ul style="list-style-type: none"> - Opgericht door liberale burgers (kadetten) - Zij wilden een democratische staat met een grondwet, een parlement en algemeen kiesrecht
Slecht bestuur van de tsaar	<ul style="list-style-type: none"> • Oorlog met Japan leidt tot demonstraties (1904) <ul style="list-style-type: none"> ○ Russische leger en vloot leden nederlagen ○ Overall in Rusland werd gedemonstreerd / gestaakt tegen de regering • Bloedige zondag leidt tot Revolutie van 1905 en Oktobermanifest <ul style="list-style-type: none"> ○ Demonstranten wilden tsaar een verzoekschrift aanbieden ○ Pope Gapon (priester) leidde de demonstranten ○ In het hele land braken proteststakingen uit ○ In het leger / vloot braken muiterijen uit ○ In het oktobermanifest beloofde de tsaar de burgers meer vrijheid, een grondwet en een parlement • Maar in de praktijk veranderde er weinig in het bestuur

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Het parlement (Doema) kreeg het recht wetten goed of af te keuren ○ De tsaar hield het recht de Doema te ontbinden en dan zelf de wetten uit te vaardigen ● Groeiende teleurstelling en aanhoudend verzet beantwoord met harde onderdrukking <ul style="list-style-type: none"> ○ De bolsjewieken, Mensjewieken en Socialisten-Revolutionairen gingen door met hun ondergrondse verzet tegen de regering <ul style="list-style-type: none"> - De Tsaar gaf minister Stolypin opdracht het verzet van de Socialisten-Revolutionairen uit te roeien <ul style="list-style-type: none"> ● Het harde optreden had succes <ul style="list-style-type: none"> ○ Maar de haat tegen de tsaar nam toe
Blunders van de tsaar	<ul style="list-style-type: none"> ● Tsaar Nicolaas nam veel beslissingen die eerder bijdroegen tot het ontstaan van een revolutie dan tot het voorkomen ervan ● Bij zijn kroningsfeesten werden duizend mensen doodgedrukt ● Ook luisterde hij naar zijn vrouw die hem verteld dat hij niet moest luisteren naar de ministers
§3 eerste Wereldoorlog leidt tot de Februarirevolutie van 1917	
Verloop van de Februarirevolutie !	<ul style="list-style-type: none"> ● Eerste wereldoorlog breekt uit ● Grote tekorten door oorlog ● Demonstraties en stakingen voor voedsel en de stijgende prijzen ● Leger gaat muiten ● Doema zet regering af en benoemt voorlopige regering ● Tsaar doet afstand van de troon
Voorlopige regering wil de oorlog voortzetten	<ul style="list-style-type: none"> ● De russen verwachtten dat nu de tsaar weg was alles beter zou worden ● Maar omdat de regering hun bondgenoten niet wilden verliezen bleven ze doorvechten
Kerenski (1881-1970)	<ul style="list-style-type: none"> ● Kerenski werd de voorlopige leider van de regering nadat de tsaar werd afgezet ● Dit was de eerste democratische regering in Rusland en deze duurde maar 8 maanden
Lenin (1870-1924)	<ul style="list-style-type: none"> ● Hij was de belangrijkste leider van de bolsjewieken
Stalin (1879-1953)	<ul style="list-style-type: none"> ● Stalin was de derde leider van de bolsjewieken
Trotski (1879-1940)	<ul style="list-style-type: none"> ● Hij was een van de leiders van de revolutie in Sint-Petersburg ● Na de Februarirevolutie keerde hij terug naar Rusland omdat hij naar het westen was gevlucht
§4 de oktoberrevolutie van 1917	
Bolsjewieken krijgen meer invloed	<ul style="list-style-type: none"> ● Nadat Lenin naar Rusland kwam probeerde hij met de kleine groep Bolsjewieken in Rusland de macht te grijpen d.m.v. een revolutie ● De bolsjewieken hadden vier leuzen: <ol style="list-style-type: none"> 1. Vrede nu 2. Macht aan de sovjets 3. Het land voor de boeren 4. De fabrieken voor de arbeiders
Bolsjewieken grijpen de macht	<ul style="list-style-type: none"> ● In oktober 1917 vond Lenin dat de Bolsjewieken sterk genoeg waren om de voorlopige regering af te zetten

	<ul style="list-style-type: none"> • De Sovjet stuurde de Rode Gardisten naar Petrograd om de belangrijkste gebouwen, bruggen en kruispunten te bezetten • Kerenski kon nog snel de stad verlaten en ging op zoek naar mensen die voor hem wilden vechten
Bolsjewieken trekken zich niets aan van de verkiezingen	<ul style="list-style-type: none"> • De bolsjewieken vormden daarna een nieuwe regering met Lenin als voorzitter, Trotski en Stalin als volkscommissarissen • De Mensjewieken en Socialisten-Revolutionairen vonden dat de nieuwe regering niet democratisch tot stand was gekomen • De Bolsjewieken lieten de verkiezing voor een nieuwe regering doorgaan maar die verloren ze • De meerderheid was het er niet mee eens dat de Bolsjewieken alleen de macht in handen hadden <ul style="list-style-type: none"> ○ Maar de bolsjewieken wilden de macht houden
Vrede van Brest-Litovsk wekt verzet tegen de Bolsjewieken	<ul style="list-style-type: none"> • In 1918 sloten de Bolsjewieken de vrede van Brest-Litovsk met Duitsland en Oostenrijk-Hongarije • In grote delen van Rusland ontstond verzet tegen de Bolsjewieken • Uiteindelijk verloren Duitsland en Oostenrijk-Hongarije de oorlog
De Bolsjewieken verslaan de Witten en heroveren de meeste gebieden	<ul style="list-style-type: none"> • Aan de binnenlandse verzet deden edelen, generaals en officieren van het leger, Mensjewieken en veel partijloze burgers mee <ul style="list-style-type: none"> ○ Deze groep werden de witten genoemd • In 1920 was de burgeroorlog tussen de Roden en de Witten voorbij en de witten hadden de oorlog gewonnen
§5 de Sovjet-Unie en Stalin	
De communisten stichten de SU	<ul style="list-style-type: none"> • In 1918 hadden de Bolsjewieken hun partij de Communistische partij genoemd, ze noemden Petrograd Leningrad en hun leer werd het Marxisme-Leninisme genoemd • Er waren verschillende maatregelen voor een Bolsjewistische regering: <ol style="list-style-type: none"> 1. Alle andere partijen werden verboden 2. De belangrijkste politieke tegenstanders van de communisten en geestelijken werden gearresteerd 3. Vrouwen kregen dezelfde rechten als mannen 4. De kerk verloor haar macht 5. De boeren moesten bijna hun hele opbrengst aan de staat afstaan • De communisten herroepen een deel van de maatregelen de NEP <ul style="list-style-type: none"> ○ De productie liep erg terug en daarom voerde Lenin in 1921 de Nieuwe Economische Politiek in: <ul style="list-style-type: none"> - Kleine bedrijven en winkels werden aan de eigenaren teruggegeven - De boeren hoefden nog maar een klein deel van de oogst als belasting te dragen
Stalin verovert de macht (1929)	<ul style="list-style-type: none"> • Toen Lenin stierf ontstond er een strijd om de macht en Stalin won die strijd en Trotski werd verbannen • Door Stalin werd het stalinisme in gevoerd: <ol style="list-style-type: none"> 1. Vijfjarenplannen regelen economie 2. De Landbouw wordt gecollectiviseerd 3. De SU wordt een industriële staat met voorrang voor de zware industrie 4. Massale terreur, ook tegen leden van de eigen partij